

The English Orpheus

Dowland: Awake, sweet love - Can she excuse my wrongs - All ye whom Love - Dear, if you change - Semper Dowland semper dolens - Mister Dowland's Midnight - Sorrow, stay! - Die not before thy day - Mourn! Mourn! - Woeful heart - Now cease, my wandering eyes - Behold a wonder here - The lowest trees - Me, me, and none but me - Farewell, too fair - Earl of Derby His Galliard - Mistress Winter's Jump - Stay, time - Shall I strive - Thou mighty God.

Emma Kirkby (sopraan), Anthony Rooley (luit/orpharion).

Virgin 790768-2 - Cat. A
Uitvoering 8/9 - Opname 8

Dat de combinatie Kirkby/Rooley-Dowland een heel gelukkige is, hebben de afgelopen jaren wel bewezen. Waarschijnlijk daarom werd het tweetal door Virgin enkele jaren geleden uitgenodigd om - een decennium na de participatie in het gehele Dowland-project voor Decca - een keuze te maken uit het liedrepertoire en die een tweede maal op te nemen. Het resultaat is van hoog niveau: schitterende muziek die uitgevoerd wordt met alle aandacht voor het detail. Geagiteerd als ze dat zijn moet, verstild op de momenten waarop Dowland de meest peilloze diepten bereikt uit zijn compositorische oeuvre. Aantrekkelijk is de afwisseling van luit en orpharion als begeleidingsinstrument: dit met Orpheus en Arion in verband gebrachte snaarinstrument heeft nauwelijks gedeeld in de revival van Elisabethaanse muziek tot nu toe, waarschijnlijk door zijn fragiele toon. Voor een cd blijkt het echter een uitstekend alternatief te bieden. In de woorden van Rooley: zowel Dowland als koningin Elisabeth 'would have been amused'. (DDD - 58') - F.d.H.

Dupré: Drie preludes en fugues, op. 7 - Symphonia-Passion, op. 23 - Variations sur un Noël, op. 20.

Christian Larsen (orgel).
Point PCD 5096 - Cat. A
Uitvoering 8 - Opname 8

Deze werken bieden bij uitstek de kans zich technisch maximaal te profileren en de jonge Deense organist Larsen laat geen mogelijkheid onbenut dat te etaleren. Zijn techniek is verbluffend en bijna vlekkeloos. Waar snelheid geboden is, zoals in opus 7, worden grenzen echter nogal eens overschreden en ontstaan flitsende, zelden gehoorde tempi. Het is zonder meer spectaculair wat we dan horen, maar of het Dupré's intensie is geweest, valt te betwijfelen. Overigens manifesteert het grote Marcussen-orgel (73 stemmen) van de Raderslev-kathedraal zich beduidend romantischer dan menigen van deze bouwer zou verwachten. De Franse sfeer is in de goed gekozen klankkleuren volop aanwezig. Alleen enkele labiaalstemmen onderling verraden lichte ontstemmingen (f-moll fuga). Niet onvermeld mag blijven dat het zogenaamde Ambisonic-systeem van deze analoge opname een buitengewoon effectief middel blijkt om in een dergelijke kathedrale ambiance een natuurlijke, ruimtelijke sfeer te scheppen, zelfs zonder het wellicht noodzakelijke vierkanaals luidsprekersysteem via een UJI-decoder, zoals het tekstboekje aangeeft. Misschien interessant voor mijn technische collegae. (ADD - 70') - F.G.

Dvorák: Strijkkwartet nr. 12 in F, op. 96 - nr. 14 in A, op. 105

Chilingirian kwartet.

Chandos CHAN 8919 - Cat. A
Uitvoering 6 - Opname 7

Het Chilingirian kwartet is een goed ensemble. Het klinkt homogeen, het spel is altijd tot in de details doordacht en verzorgd, de klank ervan is warm, en toch ben ik, als ze Dvorák spelen, elke keer weer teleurgesteld. Het lijkt of deze vier mensen Dvorák niet goed aanvoelen. Ofwel ze brengen hem te zwaarwichtig (deel één van opus 96) of juist zonder enig gevoel voor de onderliggende zwaarmoedigheid (deel twee van opus 96, hier véél te snel gespeeld). Opus 105, dat onvolprezen meesterwerk uit Dvorák's latere jaren, wordt ook te gemakkelijk, te weinig sonoor, en vooral ook: te weinig zwaarmoedig gespeeld. De tempi zijn te hoog (vooral deel één) en het is alsof dit ensemble eenvoudig niet begrijpt waar het Lento e molto cantabile over gaat. Alleen in deel twee van opus 105 komt het kwartet opeens tot heel fraai, bevlogen en wondermooi lyrisch spel. De opname is helaas nogal dof. (DDD - 55') - M.T.H.

E

Elgar: Pomp and circumstance marches, op. 35 - Imperial march, op. 32.
Bliss: Welcome to the queen.
Walton: Orb and sceptre.
Bax: Coronation march 1953.
London Symphony Orchestra o.l.v. Arthur Bliss en Malcolm Sargent. London 425 662-2 - Cat. A
Uitvoering 8 - Opname 6

Heruitgaven uit '59 van Elgar's op. 35 en de Mars van Bliss en uit '53 (mono) van Elgar's op. 32, Walton en Bax, en gelet op de leeftijd klinkt alles nog verrassend goed. De Pomp and circumstance-marsen worden door Bliss robuust, bijna woest, gespierd uitgevoerd, terwijl hij toch het typisch Elgariaanse nobilimente er vanzelfsprekend doorheen weet te weven. Ook van zijn eigen Mars uit '54 geeft hij een pittige, felle uitvoering, waarbij hij eerder uit is op vuur en kracht dan op een fraaie orkestklank. Ook Sargent bekommert zich in de marsen van Bax, Walton en op. 32 van Elgar niet om een fraaie orkestklank. Ook hij zet levendige, wat opzweepend klinkende marsen neer. Als je dit allemaal achter elkaar afspeelt ga je vanzelf met energieke pas door de kamer rondlopen. (ADD - 53') - M.T.H.

Erlebach: Suite nr. 3 in C.
Kusser: Suite nr. 4 in C uit L'Apollon enjoué.
Händel: Concerto grosso in F, op. 3/4.
L'Arpa Festante München o.l.v. Michi Gaigg.
Amati SRR 9012/1 - Cat. A
Uitvoering 6 - Opname 8

Met de cd-titel 'Lully in Deutschland' willen de samenstellers illustreren hoe groot de Franse invloed op de Duitse muziek in de barokperiode is geweest. Hier wordt dus een levensgrote deur ingetrapt. De Suite van Philipp Heinrich Erlebach (1693) is een soort balletsuite - met 12 al dan niet dansante delen - en hetzelfde geldt voor de Suite van Joh. Sigismund Kusser (1700). Händels op. 3/4 is overbekend, maar nauwelijks als specimen van Frans getinte muziek. Aardige muziek allemaal, dat wel, maar ze kan haar vleugels pas uitslaan bij een ensemble dat de leestelijke splendeur, die haar wezenskenmerk is,

weet uit te buiten en dat heeft L'Arpa Festante in de acht jaar van haar bestaan kennelijk nog niet weten te realiseren. Het klinkt braafjes, maar vooral ook hijgerig en vreugdeloos. Kwam de grote Lully werkelijk maar eens naar Duitsland: die zou wel raad weten met deze Müncheneren. (DDD - 48') - J.S.

F

Feldman: Triadic Memories - Piano - Two Pianos - Piano Four Hands - Piano Three Hands.

Roger Woodward (piano)
Etcetera KTC 2015(2) - Cat. A
Uitvoering 10 - Opname 8

MORTON FELDMAN

Morton Feldman
TRIADIC MEMORIES
Piano - Two Pianos - Piano Four Hands - Piano Three Hands
Roger Woodward

Enkele jaren geleden kostte het nog de grootste moeite een opname met muziek van Morton Feldman te vinden. Nu, slechts vier jaar na zijn dood, zijn van een zo veeleisend stuk als Triadic Memories maar liefst twee interpretaties op cd verschenen. De eerste, door Aki Takahashi, besprak ik enkele maanden geleden. De tweede, door Roger Woodward, is niet minder authentiek. Triadic Memories is immers opgedragen aan beide pianisten tegelijk. Wanneer ik hier van interpretatie spreek, gaat het om iets anders, iets dat minder concreet te benoemen is dan met betrekking tot de muziek van Chopin of Beethoven. De visie van Takahashi op Triadic Memories is afstandelijker en duurt ruim een uur. Woodward is klassieker, alsof hij eigenlijk Debussy speelt, maar hij weet in de loop van het stuk een bijzondere spanning op te wekken, die uiteindelijk leidt tot een tijdsduur van ruim 87 minuten! Het resultaat is betoverend, maar de concentratie wordt niet minder op de proef gesteld. Etcetera heeft overigens de gelukkige gedachte gehad aan Triadic Memories vier vroegere werken toe te voegen, composities die stuk voor stuk een grote rust en innerlijke zekerheid uitsralen en onderstrepen hoe consequent Feldman ruim dertig jaar lang zijn doelstelling van een gereduceerde muziek heeft nagestreefd. (DDD - 2.26') - L.S.

G

Gade: Strijkkwartet in D, op. 63 - in e - in f.
Copenhagen String Quartet.
Dansk Musik Antologi DMA-CD 089 - Cat. A
Uitvoering 9 - Opname 8